Ἔτος 17ον — Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 28 ΜΑΡΤΙΟΥ 1904 — Ἀριθ. 786

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ
ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
27-ὁδὸς Πανεπιστημίου-27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' κάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς κ.κ. ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρ εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶ
Κ" ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δσ ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγρα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμον τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶν δεκτά. - Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶ εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυν σιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσ γραμματοσημον 50 λεπτῶ πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ Λαμπρή.—Αἱ ἀρχόντισαι τοῦ Βυζαντίου.—Τὰ δύω νεκροταφεῖα ποίημα Μαρκαρᾶ (ἀπὸ τὰ Παναθήναια). — Ἀπὸ τὸ ταξείδι μου. Ἡ σχολὴ τῶν Ἀθηνῶν τοῦ Ραφαήλ.—Λίθοι καὶ δακτυλίδια (ὑπὸ τῆς κ. Λουΐζης Σωτύ. - Αἱ φιλάρεσκοι (ὑπὸ κ. Ἑλένης Γεωργιάδου). – Συμβουλαί —Τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συνέδριον. —Συνταγή.—Εἰδοποιήσεις. —Ὁ φόβος (ἐπιφυλλίς).

ΛΑΜΠΡΗ

Μὴ τρομάξετε, μὴ ἐξαναστῆτε, μὴν ἐξεγερθῆτε κατὰ τοῦ πτωχοῦ δημοτικοῦ τίτλου μου. Εἶναι τόσον ὡραία ἡ λέξις, τόσον παραστατικὴ τῆς σημασίας τῆς ἡμέρας, ὥστε δὲν ἐδίστασα νὰ ἀντικαταστήσω τὸ ἀνούσιον καὶ ἄμορφον Πάσχα μὲ αὐτήν.

Λαμπρή ! ἔχει μέσα της τόσην λάμψιν καὶ τόσον φῶς ἡ λέξις αὐτή, λέγει εἰς τὰς δύο εὐφώνους καὶ συντόμους συλλαβάς της ὁλόκληρον τὴν ἱστορίαν τῆς δόξης τοῦ διαρρήξαντος τὰ σκότη Χριστοῦ, εἰκονίζει ὅλην τὴν αἴγλην τῆς ἀποθεώσεως τῆς ἡμέρας αὐτῆς, ὥστε νὰ ἀφίνῃ ἐντελῶς ὑπὸ σκιὰν, ἐντελῶς ἄσημον καὶ σαβανομένον τὸν τίτλον τοῦ Πάσχα.

Ὁ λαὸς ἐδημιούργησε τὴν ὡραίαν λέξιν, τὴν ἔπλασεν ἐπιδεικτικὴν, πομπώδη, πλουσίαν, ἀκριβῶς ὅπως τὴν ἠσθάνετο εἰς τοὺς μακροὺς τῆς δουλείας αἰῶνας, ὅπως τὴν ἐννόει εἰς τὰ ὄνειρα τῆς ἐθνικῆς του ἀναστάσεως καὶ ἀναγεννήσεως.

Ἔχει μέσα της ὅλον τὸ φῶς, τὸ ὁποῖον διεδέχθη τὸ μαῦρον τοῦ τάφου σκότος, ἔχει ὅλην τὴν ἐποποιίαν τῆς ἀφυπνίσεως τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς εἰς τὸ ὁλόφωτον καὶ ζωογόνον αἴσθημα τῆς ἀγάπης, ἔχει ὅλον τὸ ἀκτινοβόλημα τῆς ἐλπίδος, ὅλον τὸν θρίαμβον τῆς χαρᾶς.

Λαμπρή ! ἡμέρα μονοδικὴ εἰς τὸ ἀτελείωτον πέρασμα τοῦ χρόνου. Ἡμέρα ἡ ὁποία φωτίζεται ἀπὸ ἕνα ἰδιαίτερον ἥλιον, τοῦ ὁποίου τὸ φῶς δὲν σβύνει ποτέ, τοῦ ὁποίου ἡ θερμότης δὲν μετριάζεται καὶ δὲν ἐξαντλεῖται καὶ δὲν θαμβοῦται. Λαμπρή ! Ἡμέρα λάμπουσα καὶ αἰγλήεσσα τόσον ὥστε νὰ φωτίζῃ καὶ τὰ σκότη τῶν τάφων, ὥστε νὰ θερμαίνῃ καὶ νὰ ζωογονῇ καὶ τὰς ψυχὰς, τὰς ὁποίας πληγόνει ὁ πόνος τοῦ θανάτου. Λαμπρή ! Ἡμέρα μοναδική, πρωτοφανῶς μεγαλοπρεπὴς εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος.

Λαμπρή ! Τῆς ἁρμόζει ὁ τίτλος αὐτός, ὁ ὁποῖος δὲν καταγεται ἀπὸ λεξικὰ σχολαστικά, καὶ δὲν ἔχει καμμίαν ὀσμὴν μουχλιασμένων καὶ σκοτεινῶν σπουδαστηρίων. Τὴν ἐπενόησε τόσον ὡραίαν καὶ τόσον μεγάλην ὁ λαός, διότι αὐτὸν εὐηργέτησε κατ' ἐξοχὴν τὸ φῶς της, εἰς τὰ ἀνήλια βάθη τῆς ἰδικῆς του δυστυχίας καὶ ἐγκαταλείψεως ἔρριψε τὰς ζωογόνους ἀκτῖνας της, αὐτοῦ τὰ δεσμὰ ἔλυσε, αὐτὸν ὕψωσε μέχρι τῶν ἀρχόντων καὶ μέχρι τῶν θρόνων τοῦ θεοῦ!

Αὐτὸν ἔμαθε νὰ ἀγαπᾷ καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐκήρυξε τὴν ἀγάπην. Τὸν ἔκαμε τρυφερόν, γλυκύν, ἥρεμον, ἀποκαλύψασα πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του τὸ γλυκὺ φῶς τῆς ἐλπίδος. Αὐτὸν ἐδίδαξε νὰ ἀγαπᾷ τὸν πόνον καὶ τὴν συμφοράν, τοὺς ἀχωρίστους αὐτοὺς συντρόφους τῆς ζωῆς. Καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐδίδαξε καὶ ἐκήρυξε τὴν ἀγάπην.

Ἀγαπᾶτε με ὡς σᾶς ἠγάπησα! Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς σας! Ἀγαπᾶτε τοὺς φίλους σας, ἀγαπᾶτε τὸν ἑαυτόν σας, ἀγαπᾶτε τὸν θεόν. Ἡ γέννησίς του, ἡ ζωή του, τὸ μαρτύριον καὶ ὁ θάνατός του ἕνα ἔχουν σύμβολον, ἓν ἔμβλημα, ἓν φῶς, τὴν ἀγάπην, τὴν μόνην ἄδολον χαρὰν, τὸ μόνον ἀληθὲς μεγαλεῖον, τὴν μόνην ἁγνὴν δόξαν καὶ εὐτυχίαν καὶ ἀπόλαυσιν τῆς ζωῆς. Βεβαίως ἡ κατ' ἐξοχὴν λαμπρὰ ἡμέρα, ἡ λαμπροτέρα ὅλων εἶναι ἡ λαμπρή.

Ὁ λαὸς τὴν συνδέει καὶ πολὺ δικαίως μὲ κάθε τί τὸ

ὁποῖον δύναται νὰ τὴν εὐχαριστήσῃ, νὰ τὸν κάμῃ εὐτυχῆ Δι' αὐτὴν τὸ ὡραῖον καὶ καινουργὲς φόρεμα, τὸ ὁποῖον ἐγκαινιάζει τὴν θερινὴν περίοδον, δι' αὐτὴν τὸ καλλίτερον ἀρνί, τὸ ὁποῖον ἐπίτηδες ἐκαλοτρέφετο ἐπὶ ἑβδομάδας, δι' αὐτὴν τὰ κόκκινα αὐγά, τὰ συμβολίζοντα τὴν χαράν, δι' αὐτὴν τὰ ὡραῖα γαλακτερὰ καὶ τὰ γλυκίσματα καὶ οἱ ἀρραβῶνες καὶ οἱ γάμοι. Ὅτι ἐπίσημον καὶ μεγάλο τῆς ζωῆς του συμβεβηκὸς μένει νὰ γίνῃ τὴν λ α μ π ρ ή ν. τὴν μεγάλην καὶ ὡραίαν ἡμέραν τῆς Ἀγάπης.

ΑΙ ΑΡΧΟΝΤΙΣΣΑΙ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

Σύγχρονοι περίπου καὶ διάδοχοι τῶν Ρωμαίων δεσποινῶν, πλησιέστεραι αὐταὶ μὲ τὸν μεσαίωνα, ἀλλὰ καὶ μὲ κληρονομίαν ἀρετῶν καὶ ἐλαττωμάτων τῆς ἐν καταπτώσει τότε ἑλληνικῆς φυλῆς, αἱ ἀρχόντισσαι τοῦ Βυζαντίου παρουσιάζουν μίαν εἰκόνα μοναδικὴν εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν γυναικῶν ὅλου τοῦ κόσμου.

Ἡ Ἑλληνὶς τοῦ γυνακωνίτου, ἡ μὲ τόσον περιωρισμένην μόρφωσιν, ἡ μὲ τόσην ἀφάνειαν ζωῆς, ἡ μικρολόγος τῶν παρασκηνίων ἀρχίζει νὰ χειραφετῆται, νὰ ἐλευθερώνεται, νὰ ἔχῃ συναίσθησιν τῆς δυνάμεώς της κατὰ τὴν πρώτην τῆς ἑλληνικῆς παρακμῆς περίοδον. Ἐφ' ὅσον οἱ ἄνδρες κατέρχονται αἱ γυναῖκες ἀνέρχονται. Αἱ μαθήτριαι τῆς σχολῆς τοῦ Πυθαγόρα, αἱ ἀπόφοιτοι τῶν αἰθουσῶν τῆς Ἀσπασίας, αἱ διάδοχοι τῶν γυναικῶν τῆς Ἰωνίας, ὅλαι αὐταὶ μαζὴ ἐξασκοῦν τόσην ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ περιβάλλοντος, ὥστε κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς Ρωμαϊκῆς κατακτήσεως τῶν Ἀθηνῶν, αἱ Ἑλληνίδες διακρίνονται διὰ τὴν μόρφωσιν καὶ τὴν εὐφυΐαν καὶ τὴν πολυμάθειαν των.

Μεταξὺ αὐτῶν δὲν ἀναγνωρίζονται πλέον αἱ δουλοπρεπεῖς γυναῖκες τοῦ παρελθόντος, ἡ ζωὴ τῶν ὁποίων ἀποτελεῖ ἴσως τὸ μόνον σκιερὸν σημεῖον τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ. Ἡ νέα αὐτὴ γενεὰ τῶν γυνακῶν θὰ δώσῃ τὰς διασημοτέρας αὐτοκρατείρας τοῦ Βυζαντίου, θὰ δώσῃ τὰς πλέον διαπρεπεῖς κήρυκας τῆς νέας θρησκείας, θὰ ἀποτελέσῃ τὴν πυκνὴν λεγεῶνα τοῦ χριστιανικοῦ μαρτυρολογίου.

Ἡ θρησκεία τοῦ Ὀλύμπου, ἡ ὁποία ἐκράτησε τὴν γυναῖκα δούλην τόσους αἰῶνας, θὰ εὕρῃ εἰς τὰς γυναῖκας αὐτάς, τὰς ἀφυπνιζομένας εἰς νέαν ζωὴν τὸν πλέον ἄσπονδον ἐχθρόν, τὸν πλέον ἐπικίνδυνον διώκτην. Αὐταὶ αἱ καταδικασμέναι νὰ σιγοῦν τόσον καιρόν, ἀναδεικνύονται ῥήτορες τῆς ἐκκλησίας τοιαῦται, ὥστε αἱ ρωμαϊκαὶ ἀρχαὶ νὰ φοβοῦνται τὰς γυναῖκας διὰ τὴν ἐξάπλωσιν τῆς νέας θρησκείας, πολὺ περισσότερον ἀπὸ τοὺς φανατικοὺς ἀποστόλους τῆς ἐποχῆς.

Φυσικὸν λοιπὸν ἦτο, ἀφοῦ τόσον εἰργάσθησαν διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ χριστιανισμοῦ, ἀφοῦ τόσαι γυναῖκες ἀνῆλθαν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ καὶ ἐπὶ τῶν τροχῶν τοῦ μαρτυρίου, ἀφοῦ τόσαι ἠψήφησαν τὸν θάνατον τοῦ πυρός, νὰ θεωρηθοῦν ἄξιαι τύχης καλλιτέρας τῆς τῶν γυναικῶν τῆς Ἑλλάδος τοῦ παρελθόντος.

Ἀπὸ τοῦ Κωνσταντίνου καὶ ἐδῶ αἱ γυναῖκες ἐξέρχονται ἀπὸ τὴν ἀφάνειαν καὶ ἡ ἰσότης τοῦ θείου κηρύγματος ὄχι μόνον ὡς φῦλον τὰς χειραφετεῖ, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς τιμητικὰς θέσεις καὶ τὰ ἀξιώματα τὰς προάγει ἀναλόγως τῆς ἀξίας των καὶ ὄχι ἀναλόγως τοῦ γένους των.

Αἱ γυναῖκες, αἱ ὁποῖαι ἀνέρχονται οὕτω τὸν θρόνον τοῦ Βυζαντίου ἀπὸ τῆς μητρὸς τοῦ Κωνσταντίνου Ἑλένης, θυγατρὸς καπήλου κωμοπόλεως τῆς μικρᾶς Ἀσίας, μέχρι τῆς Θεοδώρας καὶ τῆς Εἰρήνης, εἶναι κόραι ἄσημοι, διακρινόμεναι μόνον διὰ τὸ πνεῦμα, τὴν μόρφωσιν καὶ τὸ κάλλος των.

Κατ' ἀναλογίαν καὶ οἱ λοιποὶ ἐπιφανεῖς τοῦ Βυζαντίου τοιαύτας γυναῖκας νυμφεύονται, εἰς τρόπον ὥστε τὸ Βυζάντιον παρουσιάζει μίαν κοινωνίαν ἐντελῶς πρωτότυπον, κρᾶμα τῆς Ρωμαϊκῆς ὑπερηφανείας καὶ αὐθαιρεσίας καὶ τῆς Ἑλληνικῆς εὐφυΐας καὶ μορφώσεως.

Ὁ χριστιανισμός, ὁ ὁποῖος τότε ἀκόμη εἶναι θρησκεία νέα καὶ διὰ τοῦτο ἐξασκεῖ μέγιστον κράτος καὶ εἰς τὴν κοινωνικὴν καὶ εἰς τὴν ἐθνικὴν ζωήν, ἰσοπεδώνει τὰς κοινωνικὰς ἀνισότητας, καὶ εἶναι τὸ σημεῖον, περὶ τὸ ὁποῖον στρέφεται ἡ δρᾶσις καὶ ἡ ἐνέργεια τῶν γυναικῶν τοῦ Βυζαντίου.

Ἐπειδὴ γυναῖκες εὐηργέτησαν τὸν χριστιανισμόν, ἐπειδὴ γυναῖκες ἔχυσαν τὸ αἷμα των καὶ ἐθυσίασαν τὴν ζωήν των ὑπὲρ τῆς νέας θρησκείας, αἱ γυναῖκες θὰ εἶναι καὶ πάλιν τὰ μεσάζοντα πρόσωπα μεταξὺ τῶν θρησκευτικῶν καὶ πολιτικῶν ἀρχῶν, αἱ γυναῖκες θὰ ἀνθίστανται κατὰ τῆς πολιτείας, ὁσάκις αὕτη ἀσεβεῖ πρὸς τὰ θεῖα, αἱ γυναῖκες θὰ ἐπέρχωνται τιμωροὶ ἀμείλικτοι τῶν θείων παραβάσεων.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς θρησκευτικὰς ἑορτὰς αἱ γυναῖκες θὰ πρωτοστατοῦν καὶ οἱ στολισμοί των κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς τελετῆς τοῦ Πάσχα θὰ φέρουν τὰ σήματα καὶ τὰ ἐμβλήματα ὄχι τῆς γυναικείας κομψότητος καὶ φιλοκαλίας, ἀλλὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς μεγαλοπρεπείας καὶ πομπῆς.

Αἱ δέποιναι τοῦ Βυζαντίου δι' αὐτὸ δὲν θὰ παρουσιασθοῦν ποτὲ ἔξωμοι, ἀλλ' οὔτε θὰ φέρουν τοὺς ἐλαφροὺς πτυχωτοὺς χιτῶνας, τὰς ἐκ τῆς Κῶ εἰς πρόφασιν ἐσθῆτας, ὡς λέγει ὁ Πολυδεύκης, ὑπὸ τὴν διαφάνειαν τῶν ὁποίων διεκρίνοντο αἱ γαλαναὶ γραμμαὶ τῶν φλεβῶν. Αἱ ἀρχόντισσαι τοῦ Βυζαντίου φοροῦν φορέματα ἀπὸ χονδρὸν μετάξι καὶ χονδρὴν χρυσῆν κλωστὴν ὑφασμένα, ξηρά, ἄκαμπτα, ἀνεπίδεκτα πάσης εὐστροφίας καὶ πάσης χάριτος. Τὰ σχέδιατων θὰ εἶναι παρμένα ἀπὸ τὴν χριστιανικὴν κοσμητικὴν τέχνην καὶ ὁ σταυρὸς τὸ ἔμβλημα τῆς νέας θρησκείας θὰ καλύπτῃ τὰ στήθη των, ἀδαμάντινος ἠχρυσός, θὰ στολίζῃ τὰ διαδήματά των, θὰ φέρεται καὶ εἰς τὰ δακτυλίδια καὶ εἰς τὰ βραχιόλια καὶ εἰς τὰς πόρπας καὶ εἰς τὰ ὑποδήματά των ἀκόμη.

Μία Βυζαντινὴ ἀρχόντισσα μεταβαίνουσα τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἠμποροῦσε κάλλιστα νὰ ἐκληφθῇ, ἐὰν ἔκρυπτε τὸ πρόσωπον, ὡς ἀρχιερεύς, τόσον οἱ χρυσοῖ ἄκομψοι μανδύαι καὶ τὰ ἀπὸ στόφας ξηρὰ καὶ μακρὰ φορέματα εἶχαν κοινὰ τὰ σχήματα καὶ τὰ σχέδια μὲ τὰ ἐκκλησιαστικά.

Τὰ ἔπιπλα, οἱ τρόποι τῆς ὁμιλίας καὶ ἡ ἐν γένει συμπεριφορὰ τῶν γυναικῶν τοῦ Βυζαντίου εἶχαν πολλὰ τὰ κοινὰ μὲ τὴν θρησκευτικὴν ζωήν. Δυστυχῶς βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον ὁ θρησκευτικὸς φανατισμὸς καὶ τὰ ἄλλα ἐλαττώματα τὰ συμφυῆ μὲ τὴν τότε μοναχικὴν ζωὴν τῶν καλογήρων, τῶν ζώντων εἰς πυκνοκατοικημένα κέντρα, μετεδόθησαν καὶ εἰς τὰς γυναῖκας τοῦ Βυζαντίου τόσον, ὥστε τὰς κατέστησαν πολὺ ἐπικινδύνους, ὄχι πλέον εἰς τὴν πολιτείαν μόνον, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὰς τὰς ἰδίας των οἰκογενείας καὶ εἰς τοὺς ἰδίους συζύγους καὶ τὰ τέκνα των.

Ὅπως δήποτε εἶναι γνωστὸν ὅτι ἂν ἡ εὐλάβεια των ὑπῆρξεν ὑπὸ ἔποψιν πολιτισμοῦ καὶ φιλανθρωπίας σκληρὰ μᾶλλον καὶ ἐπιβλαβής, εἶχαν ὅμως τοιαύτην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς Ἐκκλησίας, ὥστε καὶ αὐτὰ τὰ τυπικὰ τῶν συνόδων νὰ ἀλλοιώνουν καὶ τροποποιοῦν. Εἰς τὴν μεγάλην σαρακοστὴν τοῦ Πάσχα, προσετέθη ὑπὸ τῆς Θεοδώρας μία ἑβδομὰς νηστήσιμος, ἡ τῆς Ὀρθοδοξίας λεγομένη, διὰ τῆς ὁποίας, ἡ παραδόξου καὶ πρωτοτύπου θεοσεβείας αὐτοκράτειρα, ἤλπιζεν ὅτι θὰ ἔσωζε τὴν ψυχὴν τοῦ συζύγου της, γνωστοῦ εἰκονομάχου τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας.

ΤΑ ΔΥΟ ΑΓΓΛΙΚΑ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΑ

Σὰν ποιὸς, ἐδῶ στὴν ἅγια σας ἔρμη θανάτου χώρα,
Ποιὸς, ἀγγλογέννητοι νεκροὶ,
Τολμάει τὸν ὕπνο τὸ μακρὺ
Νὰ σᾶς ταράξῃ τώρα;
Τὰ κρύα γυμνά σας κόκκαλα, βγαλμένα στὸν ἀέρα,
Θὰ εἰμπόρειαν ἴσως νὰ χαροῦν,
Ἂν εἶχαν μνήματα νὰ βροῦν
Πέρα στὴ γῆ σας πέρα.
Στὸ φῶς ποῦ ξαναβλέπετε, στοῦ τόπου μας τὴν αὔρα,
Χάρη δὲ βρίσκετε καμμιά,
Τί ἀκοῦν καὶ τ' ἄψυχα κορμιὰ
Τῆς ξενειᾶς τὴ λάβρα.
Λησμονημένα πλάσματα, παρηγοριά σας νᾶναι
Ποῦ σ' ἄλλη πράσινη κορφή,
Μαζί σας νιόθαφτοι ἀδελφοὶ
Ν' ἀνταμωθοῦν ζητᾶνε.
Ἐκεῖ, ποῦ ἀνθοῦν τὰ χώματα, κ' οἱ λίθοι ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη,
Μέσ' τὰ κοντόβραδα τ' ἀχνά,
Νὰ ρέῃ θὰ βλέπετε συχνὰ
Θλιμμένο ἀγάπης δάκρυ.
Τὸ ναύτη, ποῦ δὲν ἔλεγε γιὰ πάντα ἐδῶ ν' ἀράξῃ:
Τὸν πλούσιο, ποῦρθε νὰ χαρῇ,
Καὶ μαύρη μοῖρα φθονερὴ
Τὸν ἔχει ξάφνου ἁρπάξει.
Ὅσους ὁ Χάρος ἔθαψε στὸ ξένο τοῦτο χῶμα
Δίχως λουλοῦδι καὶ φιλὶ
Νὰ κλάψουν ἔρχονται οἱ καλοὶ
Ποῦ τοὺς θυμοῦνται ἀκόμα.
Ἀφήσετ', ἔρμοι, ἀφήσετε τὸ βάτο καὶ τὸ σκῖνο,
Καὶ ἀνέλπιστα θὰ σᾶς φανῇ
Παῦ ἀκοῦτε γνώριμου φωνή·
Κάπου ἀκριβοῦ σας θρῆνο.
Τὸ μέρος, ποῦ σ' ἀδάκρυτο χορτιριασμένο μνῆμα
Γιὰ χρόνια ἐμείνετε κλειστοί,
Θωριὰ νὰ πάρῃ γελαστὴ
Μὴν εἶναι ἀλήθεια κρῖμα;
Ἐκεῖ δέ θέλει ἀργήσουνε, σὲ σταθερὰ θεμέλια,
Πλούσια παλάτια νὰ φανοῦν,
Ὅθε τοὺς ἤχους θὰ ξυπνοῦν
Χοροί, τραγούδια, γέλια.
Τί βλάβη!--ὁ μαῦρος ἄνθρωπος, προτοῦ στὸ Ἅδη [φτάσῃ.
Μὲ λίγα ὀνείρατα γλυκὰ
Τοῦ κόσμου τ' ἄπειρα κακὰ
Γυρεύει νὰ ξεχάσῃ.
Γενναία Κυρὰ τῆς θάλασσας, ποῦ μέριμνα καὶ πέρα
Ἔχεις γιὰ κάθε σου παιδί,
Ἀγκαλὰ κ' ἔπαψε νὰ ἰδῇ
Τοῦ κόσμου τὸν αἰθέρα,
Κύττα!--λουλούδια ρίχνοντας καὶ πράσινα κλωνάρια,
Ὁ τόπος τοῦτος προσκυνᾷ
Τὰ πεθαμμένα σου στερνὰ
Τ' ἀνθρώπου ἀπομεινάρια.
Στέργεις καὶ ἡ ξένη Μοῦσά μου τραγοῦδι νὰ προσφέρῃ;
Ναί· θέλει βέβαια τὸ δεχτῆς.
Ἔχει πατρίδα ὁ Ποιητὴς
Ὅλα τῆς γῆς τὰ μέρη.

(Ἀπὸ τὰ Παναθήναια) Γεράσιμος Μαρκορᾶς

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΜΟΥ

Η ΣΧΟΛΗ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΤΟΥ ΡΑΦΑΗΛ

Συχνά, πολὺ συχνὰ μοῦ συμβαίνει, εἴτε ὁσάκις ἀνεβαίνω εἰς τὴν Ἀκρόπολιν, εἴτε ὁσάκις ἀπὸ τοῦ Ζαππείου ἔχω ἀντίκρυ μου τὸ ὡραῖον θέαμα τῆς κιονοστοιχίας τοῦ ναοῦ τοῦ Ὀλυμπίου Διός, νὰ ἀναζῶ μὲ τὴν φαντασίαν τὴν μακρυσμένην ἐποχὴν τῆς ἀρχαιότητος καὶ νὰ μοῦ φαίνεται ὅτι βλέπω τὰς ἐξεχούσας μορφὰς καὶ προσωπικότητας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Διὰ τὰς στιγμὰς αὐτάς, τὰς ὁποίας ὑποθέτω θὰ ἔχουν πολλοὶ καὶ πολλαὶ Ἀθηναῖαι, ὁ Περικλῆς, ὁ Ἀλκιβιάδης, ὁ Φειδίας, ὁ Σωκράτης μοῦ παρουσιάζονται ὁλοζώντανοι, εἰς τρόπον ὥστε ὁ καθεὶς ἐξ αὐτῶν εἶναι δι' ἐμὲ παλαιὰ καὶ πολὺ ἀγαπητὴ γνωριμία. Δι' αὐτὸ καὶ εἰς τὸ πρῶτον μου ταξεῖδι εἰς τὴν Ρώμην καὶ εἰς τὸ τελευταῖον, μία ἀπὸ τὰς πλέον προσφιλεῖς μου προτιμήσεις εἰς τὸ Βατικανὸν εἶναι ἐκ τῶν τοιχογραφιῶν τοῦ Ραφαήλου ἡ Σχολὴ τῶν Ἀθηνῶν ὅπου ἐπαναβλέπω τοὺς μεγάλους μου φίλους.

Ὑποθέτω ὅτι ὁ καλλιτέχνης θὰ ἤθελε νὰ ἀναπαραστήσῃ τὸ προαύλιον τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Πλάτωνος. Κατὰ τὸ σύστημα τὸ ὡραῖον τῆς ἐποχῆς ἐκείνης οἱ διάφοροι σοφοὶ συνοιθρισμένοι ἐκεῖ συζητοῦν, μελετοῦν, περιπατοῦν, εἰς ἓν μεγάλο ὑπαίθριον πλατύσκαλον, εἰς μίαν κλίμακα ἀπέραντον, ὁμοίαν πρὸς τὴν τῆς μεγάλης εἰσόδου τοῦ Ζαππείου, εἰς τὴν

ὁποίαν ὡς στέκονται ἢ κινοῦνται, ἢ ὁμιλοῦν φαίνεται ὁλόκληρον τὸ σῶμα τοῦ καθενὸς χωριστὰ εἰς μίαν ποικιλίαν στάσεων, ἐκφράσεων καὶ κινήσεων, ἡ ὁποία καταπλήσσει.

Ὡρισμένως ἐὰν ὁ Φειδίας ὁ μεγάλος γλύπτης τῆς ἐποχῆς των ἔδιδε τὰς στάσεις καὶ ἐκανόνιζε τὸ σύμπλεγμα τῆς σοφῆς ἐκείνης συναθροίσεως, θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐπιτύχῃ τι τελειότερον, κλασικώτερον καὶ ἁρμονικώτερον ἀπὸ τὴν τοιχογραφίαν τοῦ Ραφαήλου.

Νομίζει κανεὶς πρὸ τῶν τοιχογραφιῶν ἐν γένει τῆς μικρᾶς ἐκείνης αἰθούσης, τὰς ὁποίας ἐνέπνευσε καὶ ὑπηγόρευσεν ὁ Ἑλληνικὸς Ὄλυμπος καὶ ἡ Ἑλληνικὴ ἀρχαιότης, ὅτι ὁ Ραφαὴλ μετεμψυχόνεται, μετουσιόνεται, παύει νὰ εἶναι ὁ ζωγράφος τῆς Γραφῆς καὶ ὁ Παναγιογράφος τοῦ Πάππα. Καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ λησμονεῖ τὴν Ἰταλικὴν καταγωγήν του, διαγράφει ὅλον τὸ παρελθὸν τῆς Τέχνης, καὶ ἀρνεῖται τοὺς πρὸ αὐτοῦ Φλωρεντινοὺς μεγάλους τεχνίταις τῆς ἀναγεννήσεως. Καὶ κατ'εὐθεῖαν γραμμὴν ὡς ἄμεσος τοῦ Φειδίου διάδοχος, ὡς νὰ ἐμαθήτευσαν εἰς τὴν αὐτὴν σχολήν, ὡς νὰ ἔζησαν τὴν ἰδίαν ζωήν, ὡς τὰ ράσα τῶν περὶ αὐτὸν καλογήρων νὰ εἶχαν διὰ μιᾶς μεταβληθῇ εἰς χιτῶνας πτυχωτοὺς καὶ μανδύας ἀριστοτεχνικούς, ὡς αἱ μορφαὶ τῶν συγχρόνων του, τὰς ὁποίας ἡ πονηρία καὶ ἡ βαναυσότης καὶ ἡ καλογηρικὴ δουλοπρέπεια ἐσφράγισαν μὲ τὴν σφραγίδα τῆς ταπεινότητος καὶ τῆς ὑποκρισίας, διὰ μιᾶς νὰ μετεβλήθησαν εἰς μορφὰς ὀλυμπιακῶς ἠρέμους, μεταδίδει εἰς τὰς τοιχογραφίας ἐκείνας τὸν ὡραῖον καὶ ἤρεμον καὶ κλασικὸν τύπον, τὸν ὁποῖον ὁ Φειδίας ἀπηθανάτισεν εἰς τὰ μάρμαρα.

Ὁ Ἀριστοτέλης, ὁ Πλάτων, ὁ Ἀλκιβιάδης, ὁ Σωκράτης, ὁ Φειδίας καὶ μαζῆ μὲ αὐτοὺς πλῆθος ἄλλων σοφῶν ὅλων τῶν ἐποχῶν, ὁ Ζοράστρος, ὁ ἐρευνητὴς τῶν ἄστρων μὲ τὸν τύπον του τὸν Ἀσιανὸν καὶ μὲ τὸν καταπόρφυρον μανδύαν του καὶ ὁ Ἀρχιμήδης μὲ τοὺς διαβήτας του καὶ μὲ δύο κλασικῆς ὡραιότητος ἐφήβους μαθητάς του, σκυμμένους κατὰ γῆς εἰς ἓν σύμπλεγμα θαυμάσιον, ὅλοι παρατάσσονται ἐκεῖ, ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν βεβαίως μορφάς, ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν διαφόρους στάσεις, αἱ ὁποῖαι μεταβάλλονται εἰς κινήσεις, εὐθὺς ὡς τὰς μελετήσῃ τις μὲ κάποιαν ἐπίμονον ἐπιμέλειαν καὶ ἐξοικειωθῇ μαζή των καὶ ἀνέλθῃ μὲ τοὺς αἰῶνας μαζὴ εἰς τὸν τρόπον τῆς ἰδικῆς των ζωῆς καὶ τῆς ἰδικῆς των ἠρέμου σκέψεως.

Τὸ περίεργον δὲ εἶναι ὅτι ὁ ἀδάεστερος θεατής, ἀρκεῖ νὰ ἔχῃ ἰδέαν τινὰ τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος, ἀρκεῖ νὰ εἰξεύρῃ τί ἦτο ὁ Διογένης καὶ τί ὁ Πλάτων καὶ τί ὁ Ἀλκιβιάδης καὶ τί οἱ ἄλλοι καὶ ἀμέσως θὰ ἀναγνωρίσῃ τὸν καθένα ἐξ αὐτῶν, χωρὶς διὰ τοῦτο νὰ βοηθεῖται ἀπὸ κανὲν σύμβολον καὶ κανὲν ἔμβλημα εἰδικὸν τῆς φύσεως καὶ τοῦ ἔργου ἑκάστου. Ἀλλ' οὔτε ἡ ἔκφρασις καὶ ἡ στάσις ἔχουν τίποτε ἐκ τῶν ἰδιαιτέρων χαρακτήρων, τοὺς ὁποίους ἡ νέα τέχνη σήμερον ἀποδίδει εἰς ψυχικὴν ζωὴν καὶ αἰσθηματικὴν ἀναπαράστασιν. Ὅλοι εἶναι ἤρεμοι, ὅλοι εἶναι ἀτάραχοι, ὅλοι στέκονται ἢ κινοῦνται, ὅπως ἐκινοῦντο εἰς τὴν ἐποχὴν ὅπου τὰ μάρμαρα τοῦ Φειδίου ἐχρησίμευαν ὡς πρότυπα στάσεων καὶ κινήσεων. Ὅλοι ἀκούουν καὶ ὁμιλοῦν καὶ συζητοῦν χωρὶς μορφασμοὺς καὶ χειρονομίας καὶ νευρικὰς ἐξάψεις. Μία κλασικὴ ἠρεμία περιβάλλει τὴν τοιχογραφίαν ἐκείνην ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον, ἡ ὁποία θὰ ἠδύνατο νὰ συγκριθῇ μόνον μὲ ἓν ποίημα τοῦ Ὁμήρου, μόνον μὲ μίαν ἀπὸ τὰς μεγαλοπρεπεῖς εἰκόνας τῆς Ἰλιάδος καὶ τῆς Ὀδυσείας.

Ὅπως ὁ Ὅμηρος εἰς τοὺς ἁπλοὺς καὶ ἁρμονικοὺς στίχους του κατορθόνει χωρὶς ὑπερβολὰς καὶ ἐξάρσεις ὑστερικὰς νὰ ζωγραφίζῃ τοὺς ἥρωάς του μὲ χρῶμα καὶ μὲ ψυχὴν καὶ ζωὴν ὡραίαν, ἀπαράλλακτα καὶ ὁ Ραφαὴλ κατορθώνει μὲ τὸ πινέλο καὶ μὲ τὰς ὡραίας μόνον γραμμὰς νὰ μεταβάλῃ εἰς ἓν ζωντανὸν κλασικὸν ποίημα τὸ σύμπλεγμά του ἐκεῖνο.

Ὁ Ὁδηγὸς τῶν εἰκόνων τοῦ Βατικανοῦ, τοὺς ὀνομάζει ἕνα πρὸς ἕνα καὶ οἱ μισθωτοὶ συνοδοὶ τῶν ξένων εἰς τὴν ξηρὰν καὶ ἀηδῆ ἐπεξήγησιν, τὴν ὁποίαν εἰς κάθε γλῶσσαν ἐπαναλαμβάνουν ἀνὰ κάθε στιγμὴν, δὲν κουράζονται νὰ δείχνουν τὸν ἀσπροφορεμένον ὡς παρθένον Ἀλκιβιάδην καὶ τὴν κοσμίαν καὶ φιλόκαλον ἡμιγυμνότητα τοῦ Διογένους. Ἐγὼ καὶ ὑποθέτω μαζή μου πολλοὶ ἄλλοι, ἐξ ἐκείνων ποῦ ἀγαποῦν νὰ βλέπουν μὲ τὴν ἰδικήν των ἀντίληψιν, ἀπέφυγα πάντοτε νὰ ἐξετάζω τὸν ὁδηγόν, καὶ ἐτρεπόμην εἰς φυγήν, εὐθὺς ὡς ἐμφανίζετο ἐμπρός μου συνοδεία ξένων μὲ τὸν μισθωτὸν καὶ ἀγροῖκον ἐπεξηγητὴν τῶν ὡραίων ἔργων.

Διότι ἀκριβῶς ἡ ἀξία ἡ μεγίστη τῆς τέχνης τοῦ Ραφαὴλ ἔγκειται εἰς τοῦτο. Ὅτι ἔχει εἰσδύσει καὶ ἐνσαρκωθῆ εἰς κάθε ἕνα ἀπὸ τοὺς μοναδικοὺς εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος ἄνδρας, τοὺς ὁποίους ζωγραφίζει. Καὶ ὅτι πλὴν τῆς μορφῆς, ἡ ὁποία, φυσικά, δὲν ἔχει τίποτε τὸ ἐξαιρετικόν, ἀποδίδει αὐτὴν τὴν ψυχήν, αὐτὸ τὸ πνεῦμα, αὐτὰ τὰ ἰδεώδη καὶ τὰς βλέψεις τοῦ καθενὸς ἐξ αὐτῶν εἰς ἕνα ἀκτινοβόλημα τοῦ βλέμματος, εἰς μίαν ρυτίδα τοῦ μετώπου, εἰς μίαν ἀδιόρατον σχεδὸν πτυχὴν τῶν χειλέων, εἰς μίαν κίνησιν τῆς χειρός, εἰς μίαν συνοφρύωσιν ἤρεμον. Ὄχι μεταξὺ ἑκατὸν, ἀλλὰ μεταξὺ χιλίων αἴφνης ἀνθρώπων τοῦ συμπλέγματος ἐκείνου θὰ ἀνεγνώριζε τις τὸν Διογένη, ὁ ὁποῖος οὔτε τὸν παροιμιώδη του πῖθον σύρει μαζή του, οὔτε ρυπαρὸς εἶναι, οὔτε σχισμένον καὶ μπαλωμένον χιτῶνα φορεῖ, οὔτε φανὸν κρατεῖ. Στέκεται ἐκεῖ εἰς τὸ μέσον μὲ χιτῶνα κόσμιον, καλαίσθητον καὶ σκοτεινοῦ χρώματος, ἀλλ' ὄχι ποδήρη καὶ πολὺ πλούσια πτυχωμένον. Καὶ ἀκούει τοὺς ἄλλους νὰ συζητοῦν, μᾶλλον κατηφής, μὲ μίαν σκιὰν εἰρωνείας καὶ σαρκασμοῦ εἰς τὸ βλέμμα.

Ὁ Ἀλκιβιάδης μὲ τὴν μορφὴν τὴν ὡραίαν, μὲ τὰ ξανθά του τὰ μακρὰ μαλλιά, μὲ τὸν κατάλευκον πτυχωτὸν μανδύαν, ἠμποροῦσε νὰ ἐκληφθῆ ὡς μία ὡραία κόρη, τόσον ἰδεωδῶς λεπτοφυὴς καὶ εὐγενικὴ εἶναι ἡ καλλονή του. Ἀλλ' ὅμως κάποια ἐλαφρὰ αὐθάδεια εἰς τὴν κίνησιν τῆς κεφαλῆς, κάτι ἀδιόρατον σχεδὸν εἰς τὸ βλέμμα καὶ εἰς τὰ χείλη τὰ ἡδονικὰ δίδουν ἀμέσως τὸν τόνον τῆς ζωηρότητος, τῆς ἀστασίας, τῆς τρελλῆς καὶ πνευματώδους αὐθαδείας τοῦ Ἀθηναίου ἀριστοκράτου, διὰ τὸν ὁποῖον τόσος ἐγίνετο λόγος καὶ μεταξὺ φίλων καὶ μεταξὺ ἐχθρῶν. Τὸ σύμπλεγμα δὲ τοῦ Ἀρχιμήδους μὲ δύο τρεῖς νεαροὺς ἐφήβους, ἡμιγύμνους περὶ αὐτόν, σκυμένους ἐπάνω εἰς μίαν πλάκα ἐπὶ τῆς ὁποίας ὁ μέγας γεωμέτρης φαίνεται νὰ χαράσσῃ σχήματα, τὸ σύμπλεγμα αὐτὸ μόνον καὶ ὡς στάσεις καὶ ὡς κινήσεις καὶ ὡς κάλλος γραμμῶν καὶ μορφῶν θὰ ἤρκει νὰ ἀπαθανατίσῃ τὸν Ραφαήλ, τόσον τέλειον καὶ καταπληκτικῶς ὡραῖον εἶναι.

ΔΑΚΤΥΛΑ ΚΑΙ ΔΑΚΤΥΛΙΔΙΑ

Τί λέγουν οἱ πολύτιμοι λίθοι

Ὁ ἀμέθυστος εἶναι ὁ λίθος τῆς ταπεινοφροσύνης καὶ τῆς εἰρήνης. Προφυλάσσει ἀπὸ κάθε μέθην, ἀπὸ τὴν μέθην τῆς ὑπερηφανείας ὡς καὶ ἀπὸ τὴν τοῦ οἴνου. Πολυτιμότερος εἶναι ὁ ἐλαφρῶς ρόδινος.

Τὸ τοπάζι, χῶμα χρυσοῦ διαυγοῦς εἰς ἀνάλυσιν, σπινθὴρ λάμποντος καὶ κυματίζοντος φωτός, εἶναι ἡ πέτρα τῆς σκέψεως καὶ τῆς μελέτης. Οἱ ἀρχαῖοι τῆς ἀπέδιδαν τὴν δύναμιν νὰ κατευνάζῃ τὴν τρικυμίαν τῆς θαλάσσης. Ἴσως διότι εἶναι εὐαίσθητος εἰς τὰς σεληνιακὰς φάσεις. Ἡ λάμψις της αὐξάνει μὲ τὴν αὔξησιν τῆς σελήνης καὶ θαμβόνει μὲ τὴν μείωσίν της.

Διὰ τὰ σμαράγδια ὁ Πλίνιος εἶπε: αἱ πράσιναι γοητεῖαι των ὑπερβαίνουν τὸ κάλλος κάθε χλόης. Μεταξὺ ὅλων τῶν λίθων θέλγει τὰ μάτια χωρὶς νὰ τὰ κουράζῃ. Δὲν χάνει ποτὲ τὴν λάμψιν του οὔτε εἰς τὸ σκότος, οὔτε εἰς τὸ φῶς. Εἶναι ἡ πέτρα τῆς ἐλπίδος, καὶ ἐπιζῇ εἰς τὰ σκότη τῶν ἀγωνιῶν μας, ὅπως εἰς τὸ ἐφήμερον φῶς τῆς τεχνητῆς χαρᾶς μας.

Ἡ τουρκουάζ ἔχει τὸ γλυκὺ χρῶμα τῆς μοσωτίδος, καὶ εἶναι λεπτοφυὴς καὶ εὐαίσθητος ὡς αὐτή. Τόσον δὲ στενῶς συνδέεται μὲ τὴν φέρουσαν αὐτήν, ὥστε ἀποθνήσκει εὐθὺς ὡς ἡ ὑγεία ἐκείνης ὅπου τὴν φορεῖ προσβληθῇ.

Ἡ ὀπάλη εἶναι μία συνεχὴς ἀπεικόνις τῆς αὐγῆς τῶν βορείων χωρῶν εἰς μικρόν. Αἱ λάμψεις της εἶναι διακριτικαί. Ἀδελφόνει τὴν βασιλικὴν ἀκτῖνα τοῦ ρουβινίου, μὲ τοῦ σμαραγδιοῦ, τοῦ τοπαζίου καὶ τοῦ σαπφείρου. Εἶναι ἡ πέτρα τῆς χαρᾶς, ἡ ὁποία γεννᾶται ἀπὸ τὰ δάκρυα. Εἶναι ἡ πέτρα τοῦ οἴκτου καὶ τοῦ ἐλέους.

Ὁ σάπφειρος ὠνομάσθη πολύτιμος τῶν πολυτίμων. Ἡ δόξα τοῦ Κυρίου κατοικεῖ εἰς τὰ χρώματά του, εἶπεν ὁ Ἅγιος Ἱερώνυμος. Πιστεύεται ὅτι εἶναι φυλακτὸν κατὰ τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ἐπιβουλῆς. Ὑπὸ τὸ τεχνητὸν φῶς θαμβόνεται. Εἶναι ἡ πέτρα τῆς ἀπολύτου ἀληθείας.

Τὸ διαμάντι κλείει μέσα του τὰ κάλλη ὅλων τῶν λίθων, ἀφοῦ εἶναι ἡ σύνθεσις ὅλων τῶν χρωμάτων. Ἀντιπροσωπεύει τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἀγνότητα.

Τὸ μαργαριτάρι δὲν εἶναι πέτρα πολύτιμος, ἀλλὰ μετέχει εἰς τὸ κάλλος τῶν πολυτίμων. Ἡ ἀρχαιότης τῆς ἀπέδιδε τὴν δύναμιν νὰ ἐμπνέῃ τὸν ἔρωτα. Καὶ ἡ παράδοσις λέγει ὅτι ἡ ἀνίκητος εἰς τὸν ἔρωτα Κλεοπάτρα ἔπινεν ἀναλυμένα εἰς τὸ κρασί της τὰ πολυτιμότερα μαργαριτάρια της διὰ νὰ κρατῇ δεσμευμένον εἰς τὴν ἀγάπην της τὸ πάθος τοῦ Ἀντωνίου, τὸ ὁποῖον τοῦ ἐστοίχισε τὸ κράτος τοῦ κόσμου καὶ τὴν ζωήν.

Ἡ ἱστορία τῶν δακτυλιδιῶν

Τὸ δακτυλίδι εἶναι τὸ ἀρχαιότατον κόσμημα. Εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐθεωρήθη ὡς σύμβολον ἑνώσεως καρδιῶν καὶ συνεννοήσεως μετὰ τοῦ θεοῦ, ὃν ἤθελαν νὰ ἐξευμενίσουν. Ἦτο σιδηροῦν μὲ σφραγίδα ἀπὸ μαγνήτην τὸ συμβολίζον τὴν δύναμιν τῆς ἕλξεως τῶν συζύγων μεταξύ των. Σύμβολον θείου μυστικισμοῦ ἦτο χρυσοῦν ἢ χαλύβδινον διὰ τοὺς πλουσίους, ἀπὸ χῶμα βερνικωμένον διὰ τοὺς πτωχούς.

Τὸ τελευταῖον τοῦτο παρίστανε τὸ οὐζά, δηλαδὴ τὸν μυστυριώδη ὀφθαλμόν, τὸ φυλακτὸν κατὰ τῆς βασκανίας. Σημεῖα διεγράφοντο ἐπ' αὐτοῦ ἀνταποκρινόμενα εἰς τὰς ἰδέας τῆς ζωῆς, τῆς δυνάμεως, τῆς σταθερότητος. Ἄνθη λωτοῦ καὶ παπύρου, ἐμβλήματα τῆς ἀνανεώσεως τὰ ἐστόλιζαν ἐπίσης.

Ἡ ἰδέα τῆς δυνάμεως ἐπροσωποποιήθη βραδύτερον διὰ τοῦ δακτυλίου, τὸ ὁποῖον κατέστη καὶ τὸ σύμβολον αὐτῆς. Ὁ βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου, θέλων νὰ δώσῃ εἰς τὸν Ἰωσὴφ πληρεξουσιότητα ἀπόλυτον, περνᾶ εἰς τὸν δάκτυλόν του τὸ ἴδιον του δακτυλίδι. Τὸ δακτυλίδι τοῦ Σολομῶντος εἶχε τὴν ἰδιότητα νὰ διατάσσῃ τὰ πνεύματα. Τὴν στιγμὴν τοῦ θανάτου του ὁ μέγας Ἀλέξανδρος μεταβιβάζει τὸ δακτυλίδι του εἰς τὸν Περδίκαν, ἐννοῶν δι' αὐτοῦ ὅτι τοῦ ἀνέθετε τὴν διοίκησιν τοῦ κράτους του.

Οἱ Ἕλληνες ἐδανείσθησαν ἀπὸ τοὺς Φοίνικας τὴν συνήθειαν τῶν κοσμημάτων εἰς ἐποχήν, καθ' ἣν ὁ δι'αὐτῶν συμβολισμὸς κατέρρεε· εἰς τὴν Ῥώμην τὸ δακτυλίδι ἐπανέλαβεν τὸ κράτος ου. Κατὰ τοὺς χρόνους τῆς αὐστηρᾶς Ρώμης αἱ Ρωμαῖαι δέσποιναι ἐδέχοντο ἀπὸ τὸν ἄνδρα τὸ ἄξεστον σιδηροῦν δακτυλίδι, τὸ ὁποῖον ἀργότερα ἐξέπεσεν εἰς τὰς δούλας, ἀντικατασταθὲν ὑπὸ τοῦ χρυσοῦ.

Οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς δημοκρατίας τὸ ἔφερανῶς σύμβολον διακριτικὸν τῆς ἀποστολῆς των. Οἱ ἱππόται τὸ ἐλάμβαναν ἀπὸ τὸ κράτος. Οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ τὸ παρεδέχθησαν ὡς σημεῖον ἀναγνωρίσεως μεταξύ των καὶ τὸ ἔφεραν εἰς τὸ τέταρτον δάκτυλον τῆς ἀριστερᾶς χειρός, διότι ἐπίστευαν ὅτι ἀπὸ τὸ δακτύλιον αὐτὸ περνᾷ τὸ αἷμα τὸ ὁποῖον ἔρχεται κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὴν καρδιάν.

Ἡ ἐκκλησία τῆς Περούζης κατέχει δακτυλίδι, τὸ ὁποῖον λέγουν ὅτι ἀνῆκεν εἰς τὴν Παναγίαν καὶ ἡ ἐκκλησία τοῦ Apt ἔχει τὸ δακτυλίδι τῆς Ἁγίας Ἄννης.

Οἱ πρῶτοι ἀρραβῶνες σχηματιζόμενοι ἀπὸ λεπτὸν κρῖκον ἀργυρὸν καὶ χρυσὸν περιπλεγμένους ἔκαμαν τὴν ἐμφάνισίν των τὸν πρῶτον μετὰ Χριστὸν αἰῶνα. Τὸν Μεσαίωνα ὁ ἀρραβὼν τῆς μνηστείας ἐθεωρεῖτο ὡς δεσμὸς ἀδιάρρηκτος μεταξὺ τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικός. Καὶ σήμερον ἀκόμη τὸ δακτυλίδι συμβολίζει τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν ἐξουσίαν καὶ ἀποτελεῖ τὸ ἔμβλημα τῆς ἀνωτάτης θρησκευτικῆς καὶ πολιτικῆς ἀρχῆς.

Ἐν γένει ὅμως ἔχει χάσει πολλὰ ἀπὸ τὰ προνόμια του καὶ τοῦ ἔμεινε μόνον τὸ ἀναφαίρετον τοιοῦτο νὰ εἶναι ὡραῖον καὶ καλλιτεχνικὸν διὰ νὰ στολίζῃ ὡραῖα χέρια, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ καλύπτῃ τὰς ἀτελείας τῶν ἀσχήμων.

Λουίζα Σωτύ.

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΦΙΛΑΡΕΣΚΟΙ

Κάθε ἄνθρωπος εἰς κάθε ἡλικίαν ἔχει καθῆκον καὶ ὑποχρέωσιν νὰ εἶναι φιλόκαλος. Πρῶτον διὰ τὸν ἴδιον ἑαυτόν του καὶ ἔπειτα διὰ τοὺς ἄλλους. Αἱ γυναῖκες ἀνεξαιρέτως καὶ εἰς τὸ βαθὺ ἀκόμη γῆρας πρέπει νὰ εἶναι φιλόκαλοι. Ἴσως μάλιστα ἐφόσον τὸ κάλλος μιᾶς γυναικὸς μαραίνεται καὶ ὁ χρόνος ἀποτυπόνει ἐπὶ τοῦ προσώπου τὸ ἀνηλεὲς πέρασμά του ἐπιβάλλεται εἰς αὐτὴν περισσότερον νὰ ἐπιμελῆται καὶ τὴν ἐνδυμασίαν της καὶ τὸ περιβάλλον τις ἐν γένει.

Ἡ φιλοκαλία, ἡ ὁποία εἶναι ἀρετή, παρεκκλίνει εἰς ἐλάττωμα, ὅταν μεταβάλλεται εἰς φιλαρέσκειαν. Καὶ ὅμως ὑπάρχουν γυναῖκες, αἱ ὁποῖαι θεωροῦν τὴν φιλαρέσκειαν ὡς ἐπιβεβλημένην εἰς τὰς γυναῖκας. Γυναῖκες ἀνεπτυγμέναι, ἐπιστήμονες, καλλιτέχνιδες, ὅλαι σχεδὸν ἀποφαίνονται ὅτι ἡ φιλαρέσκεια εἶναι ἀναγκαία διὰ τὴν γυναῖκα.

Αἱ διασημότεραι γυναῖκες τοῦ θεάτρου, ἐρωτηθεῖσαι ἐσχάτως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἔδωκαν γνώμας τόσον εὐφυεῖς, ὥστε νὰ ἀξίζουν τὸν κόπον νὰ ἀναγραφοῦν.

Ἡ δὶς Hatto τοῦ γαλλικοῦ μελοδράματος ἰδοὺ τί γράφει: Ὅλαι αἱ γυναῖκες ὀφείλουν νὰ εἶναι φιλάρεσκοι μὲ πάντας ἀδιακρίτως καὶ μὲ τὴν θυρωρόν των ἀκόμη, τὰς ἡμέρας μάλιστα, καθ' ἃς ἔχουν δυσκολίας οἰκονομικὰς καὶ καθυστεροῦν τὸ ἐνοίκιον. Ὁ καλλίτερος τρόπος φιλαρεσκείας εἶναι νὰ κατορθοῦται νὰ μὴ γίνεται καταφανής. Ἡ φιλαρέσκεια μεταβάλλεται εἰς γελοῖον ἐλάττωμα, ὅταν ἐξασκεῖται ἀπὸ γυναῖκα γραῖαν ἢ ἄσχημον. Ἀλλ' εἶναι τόσον δύσκολον νὰ αἰσθάνεται μία γυναῖκα τὴν ἀσχημιάν της ἢ τὸ γῆρας—ἐγὼ δὲ πρώτη δὲν θὰ τὸ ἐννοήσω πιθανὸν πότε—λέγει ἡ γράφουσα.

Ἄλλη τοῦ αὐτοῦ μελοδράματος ἡ δὶς de l' Jsle λέγει: Ἡ μὴ φιλάρεσκος δὲν εἶναι γυνή. Μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἡ φιλαρέσκεια ποικίλλει, εἰς τρόπον ὥστε, ἡ μόνον εὔμορφη γυναῖκα εἶναι φιλάρεσκος εἰς τοὺς στολισμούς, ἡ εὐφυὴς καὶ ἄσχημη ἔχει φιλαρέσκειαν πνεύματος, ἡ ἀγαθὴ ἔχει φιλαρέσκειαν τῆς καρδιᾶς. Ἡ φιλαρέσκεια εἶναι ἀπαίσιον ἀελάττωμα, ὅταν ἐπιδιώκει τὸν ἔρωτα, μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ τὸν ἐκμεταλευθῇ καὶ νὰ μὴ ἀνταποκριθῇ εἰς αὐτόν.

Ἄλλη πάλιν διάσημος διὰ τὸ κάλλος καὶ τὴν τέχνην της ἡ κ. Rejez-Miclos λέγει: Εἴτε διὰ νὰ γοητεύῃ, εἴτε διὰ νὰ ἀρέσῃ ἁπλῶς, διπλομάτις, ἢ φυσική, ἢ γυνὴ πρέπει νὰ εἶναι κοκέτα. Ὡραία πρέπει νὰ εἰξεύρῃ νὰ θέτῃ εἰς ἁρμονίαν τὸν τύπον τοῦ κάλλους της μὲ τὸν τρόπον της τοῦ ἐνδύεσθαι. Ἄσχημη-ἀλλὰ ποία ἀναγνωρίζει ὅτι εἶναι ἄσχημη—ὀφείλει νὰ ἀναπληροῖ τὸ κάλλος μὲ τὴν χάριν. Πρέπει νὰ ἀρέσκῃ εἰς τὸν ἴδιον ἑαυτόν της.

Καὶ ἄλλη πάλιν ἡ διάσημος Sorel τῆς Γαλλικῆς Κωμοδίας ἰδοὺ τί λέγει: Ἡ ἀποστολὴ τῆς γυναικὸς εἶναι νὰ θέλγῃ. Πρέπει λοιπὸν νὰ εἶναι φιλάρεσκος παντοῦ καὶ πάντοτε. Ἡ κοκεταρία μοῦ φαίνεται ὡς λεπτότατον νῆμα τὸ ὁποῖον συγκρατεῖ τὴν πτῶσιν τοῦ μικροῦ πτηνοῦ, χωρὶς νὰ τοῦ σπάζῃ τὰ πτερά.

— Ἰδοὺ καὶ γνῶμαι συγγραφέων ἐπὶ τοῦ ζητήματος Ἡ κόμησσα de Courville λέγει: Τὸ νὰ εἶναι τίς εὐχάριστος πρὸς ὅλους, γονεῖς, φίλους, ὑπηρέτας καὶ πρὸς τοὺς πτωχοὺς, οὓς ἐλεεῖ ἀκόμη, τοῦτο δὲν εἶναι μόνον χαριτωμένον, ἀλλὰ καὶ φιλάρεσκον. Ἡ γυναῖκα μὲ τοιαύτην φιλαρέσκειαν κερδίζει τὴν ἀγάπην τοῦ μνηστῆρος, διατηρεῖ τὴν στοργὴν τοῦ συζύγου, ἀνοίγει εἰς τὴν συμπάθειαν τὴν καρδιὰν τῶν παιδιῶν της. Ὑπὸ τοὺς ὅρους αὐτοὺς ἀρέσκει, χωρὶς νὰ φαίνεται ὅτι ἐπιδιώκει τοῦτο καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ ὡραιοτέρα φιλάρεσκεια.

Ἄλλη ἡ κ. Lucy de Mongotmery λέγει: Ναί, αἱ γυναῖκες πρέπει νὰ εἶναι φιλάρεσκοι, ἀλλ' εἰς τὸ ζήτημα τῆς εὐφυΐας καὶ τῶν ψυχικῶν μόνον χαρισμάτων. Δὲν ταῖς ἀναγνωρίζω τὸ δικαίωμα ἢ εἰς αὐτὴν τὴν φιλαρέσκειαν, ἡ ὁποία εἶναι ὑγιής, ἁγνή, καὶ θέλγει χωρὶς νὰ βλάπτῃ ποτὲ κανένα. . .

Ἑλένη Γεωργιάδου

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

Ο ΦΟΒΟΣ

Ἀνεβήκαμε πάνω στὴ γέφυρα ἔπειτα ἀπὸ τὸ δεῖπνο. Μπροστά μας ἡ Μεσόγειος ξαπλόνουνταν ἥσυχη σὰν καθρέφτης, Τὸ μεγάλο βαπόρι προχωροῦσε ἀφήνοντας πίσω του ἕνα μεγάλο φεῖδι ἀπὸ μαῦρο καπνό, καὶ μιὰ κάτασπρη γραμμὴ ἀπὸ ἀφρὸ πάνω στὰ ἥσυχα νερά. Εἴμαστε, ἕξη ἢ ὀχτώ, σιωπηλοὶ κυττάζοντες τὴν Ἀφρικὴ ποῦ μόλις φαίνουνταν ἀπὸ μακριά, πρὸς τὴν ὁποία πηγαίναμε. Ὁ καπετάνιος, ὁ ὁποῖος κάπνιζε τὸ τσιγάρο του, ξανάρχισε τὴν ὁμιλία ποῦ εἴχαμε στὸ τραπέζι.

— Ναί, φοβήθηκα τὴν ἡμέρα ἐκείνη. Τὸ καράβι μου ἔμεινε ἕξη ὧρες καρφωμένο πάνω σ' ἐκεῖνο τὸ βράχο καὶ τὸ δέρνε ἡ θάλασσα. Κατὰ καλὴ τύχη ἕνας Ἄγγλος καρβουνιάρης μᾶς εἶδε πρὸς τὸ βράδυ καὶ μᾶς ἔσωσε.

Τότε ἕνας ψηλὸς ἄνθρωπος μὲ τὸ πρόσωπο ἡλιοκαμένο μὲ τὸ ὕφος σοβαρό, ἕνας ἀπὸ κείνους ποῦ φαίνουνταν πῶς ἔχουνε πολὺ ταξιδέψῃ ἀνάμεσα σὲ ἀδιακόπους κινδύνους, ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους ποῦ δὲν ἀφήνουνε ἀμφιβολία γιὰ τὸ θάρρος τους, μίλησε γιὰ πρώτη φορά.

— Εἶπες, καπετάνιε, πῶς φοβήθηκες· δὲν πιστεύω. Κάνεις λάθος στὴ λέξη καὶ στὸ αἴσθημα ποῦ αἰσθάνθηκες Ἕνας ἐνεργητικὸς ἄνθρωπος δὲν φοβᾶται ποτὲ μπροστὰ στὸν κίνδυνο ποῦ βλέπει μπροστά του Συγκινεῖται, ταράζεται, μάλιστα, ἀλλ' ὁ φόβος εἶνε ἄλλο πράμα.

Ὁ καπετάνιος ἀποκρίθηκε γελῶντας.

— Ἐγὼ σὲ βεβαιόνω πῶς φοβήθηκα.

— Τότε ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ ἡλιοκαμένο πρόσωπο εἶπε μὲ ἀργὴ φωνή:

— Ἐπιτρέψατέ μου νὰ ἐξηγηθῶ! Ὁ φόβος καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ πολὺ γενναῖοι μποροῦν νὰ φοβηθοῦν, εἶνε κάτι φοβερό, μιὰ αἴσθηση φρικτή, σὰν ἀποσύνθεση τῆς ψυχῆς, ἕνας φοβερὸς σπασμὸς τῆς καρδιᾶς, τοῦ ὁποίου καὶ μονάχα ἡ ἐνθύμηση μᾶς κάνη ν' ἀνατριχιάζουμε. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν συμβαίνει, ὅταν εἶνε κανεὶς γενναῖος, μήτε ὅταν βρεθῇ στὸν πόλεμο, οὔτε ὅταν βρεθῇ μπρὸς στὸν θάνατον ἢ σ' ἄλλο βέβαιο κίνδυνο: αὐτὸ συμβαίνει σὲ μερικὲς ἔκτακτες περιστάσεις, μπροστὰ σὲ ἀβέβαιους κινδύνους. Ὁ ἀληθινὸς φόβος εἶνε κάτι σὰν ἐνθύμηση φανταστικοῦ τρόμου. Ἕνας ἄνθρωπος ποῦ πιστεύει στοὺς βουκόλακες, ὁ ὁποῖος φαντάζεται πῶς βλέπει φαντάσματα τὴ νύχτα, βέβαια αἰσθάνεται τὸ φόβο μέ ὅλη του τὴ φρίκη. Ἐγὼ αἰστάνθηκα τὸ φόβο τὸν πεσασμένο χειμῶνα, μία νύχτα τοῦ Δεκέμβρη, μέσα σ' ἕνα δάσος τῆς βορειοανατολικῆς Γαλλίας. Ἐνύχτωσε δύο ὧρες νωρίτερα τόσο ὁ οὐρανὸς ἤτανε σκοτεινός. Εἶχα γιὰ ὁδηγὸ ἕνα χωρικό, ὁ ὁποῖος ἤρχουνταν στὸ πλάϊ μου περνούσαμε ἕνα στενὸ δρομάκι κάτω ἀπὸ ἕνα θόλο ἀπὸ μεγάλα πεῦκα. Ἀνάμεσα ἀπὸ τίς κορφὲς ἔβλεπα νὰ τρέχουνε μαῦρα σύγνεφα μὲ τόση βία σὰν νὰ τ' ἀκολουθοῦσε κάτι φοβερό. Ξαφνικὰ σ' ἕνα δυνατὸ φύσημα τοῦ ἀέρα ὅλο τὸ δάσος ἔγερνε ἀπὸ τὸ ἴδιο μέρος, μ' ἕνα μούγκρισμα πόνου καὶ τὸ κρύο μὲ πάγωνε, ἂν καὶ περπατοῦσα πολὺ γλήγορα καὶ ἤμουνα καλὰ ντυμένος.

Ἔπρεπε νὰ δειπνήσουμε καὶ νὰ κοιμηθοῦμε στὸ σπίτι ἑνὸς φύλακα τοῦ δάσους, ποῦ δὲν ἤτανε πολὺ μακριά. Ἐπήγαινα σ' αὐτὸ τὸ δάσος γιὰ νὰ κυνηγήσω Ὁ ὁδηγός μου σήκωνε πότε πότε τὰ μάτια καὶ μουρμούριζε: ' Φριχτὸς κιαρός!,, Ἔπειτα ἄρχισε νὰ μοῦ μιλάῃ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, στὸ σπίτι τῶν ὁποίων πηγαίναμε. Ὁ πατέρας σκότωσε, εἶνε τώρα δύο χρόνια, ἕνα ποῦ κυνηγοῦσε χωρὶς ἄδεια στὸ δάσος, καὶ ἀπὸ τότε, ἤτανε μελαγχολικός, σὰν νὰ τὸν βασάνιζε αὐτὴ ἡ ἀνάμνηση. Τὰ δύο ἀγόρια του ποῦ ἤτανε παντρεμένα κάθουνταν μαζῆ του.

Τὸ σκοτάδι ἤτανε τόσο μεγάλο, ποῦ δὲν ἔβλεπα τίποτα μπροστά μου, οὔτε τριγύρο μου, καὶ τὰ κλαριὰ τοῦ δέντρου τὰ ὁποῖα κινοῦσε ὁ ἀέρας ἔκαναν ἕνα παράξενο κρότο. Τέλος εἶδα ἕνα φῶς καὶ ἔπειτα ἀπὸ λίγο ὁ σύντροφός μου χτύπησε μιὰ πόρτα. Ἄγριες φωνὲς γυναικῶν μᾶς ἀπάντησαν Ἔπειτα μιὰ φωνὴ ἀντρική. Ἐρώτησε: ''Ποιὸς εἶνε ἐκεῖ;,, Ὁ ὁδηγός μου εἶπε τ' ὄνομά του, μᾶς ἄνοιξαν ἀμέσως. Ποτὲ δὲν θὰ ξεχάσω τὴν εἰκόνα ποῦ μᾶς παρουσιάστηκε

Ἕνας γέρος μὲ ἄσπρα μαλλιά, μὲ μάτια ἄγρια σὰν τρελλοῦ, μὲ τὸ τουφέκι γεμάτο στὰ χέρια, περίμενε ὀρθὸς στὴ μέση τῆς κουζίνας, ἐνῶ δύο ἄλλοι νέοι ἄνθρωποι κρατοῦντας καθένας ἀπὸ ἕνα πέλεκη φύλαγαν τὴν πόρτα. Στὶς δύο γωνιὲς μισοφαίνουνταν δύο γυναῖκες γονατισμένες μὲ τὸ πρόσωπο κρυμμένο πρὸς τὸ μέρος τοῦ τοίχου. Ἐξηγήσαμε γιατὶ ἤρθαμε, τότε ὁ γέρος ἄφησε τὸ τουφέκι του στὴ θέση του, καὶ διάταξε νὰ ἑτοιμάσουνε τὴν κάμαρα μου, καὶ ἐπειδὴ ἡ γυναῖκες δὲν κουνιόντουσαν, μοῦ εἶπε μὲ ἀπότομο ὕφος:

— Βλέπετε αὐτὴ τὴν κατάσταση, κύριε; σκότωσα ἕναν ἄνθρωπο εἶνε δύο χρόνια ἀπόψε. Τὸν περασμένο χρόνο, ξαναρθε καὶ μὲ ζήτησε. Τὸν περιμένω πάλι ἀπόψε: Ἔπειτα πρόσθεσε μ' ἕνα ὕφος ποῦ μ' ἔκαμε νὰ χαμογελάσω.

— Καὶ γιὰ αὐτὸ δὲν εἴμαστε ἥσυχοι.

Τὸν παρηγόρησα ὅπως μπόρεσα, εὐτυχὴς κατὰ βάθος ποῦ ἤρθα ἀκριβῶς αὐτὴ τὴ βραδιά, γιὰ νὰ παρευρεθῶ στὸ θέαμα τοῦ φόβου αὐτοῦ, ποῦ τοὺς ἔκαμε νὰ ὑποφέρουνε ἡ δεισιδαιμονία. Τοὺς διηγήθηκα ἱστορίες καὶ κατώρθωσα νὰ τοὺς ἡσυχάσω λιγάκι.

Κοντὰ στὸ τζάκι ἕνας γέρος σκύλος, σχεδὸν στραβός, κοιμότανε μέ τὴ μύτη ἀνάμεσα στὰ πόδια του.

Ἔξω ὁ ἀέρας ὅσο πήγαινε γίνουνταν δυνατότερος καὶ ἔκανε νὰ κουνιέται ὁλόκληρο τὸ μικρὸ σπιτάκι. Καὶ ἀπὸ ἕνα μικρὸ παραθυράκι ποῦ ἤτανε ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὴν πόρτα, στὸ φῶς μιᾶς μεγάλης ἀστραπῆς ἔβλεπα ξαφνικὰ μιὰ σειρὰ δέντρα, σὰν νὰ κυνηγοῦσε τὸ ἕνα τὸ ἄλλο, νὰ περνοῦνε σπρογμένα ἀπὸ τὸν ἀέρα.

Μὲ ὅλες μου τίς προσπάθιες γιὰ νὰ τοὺς ἡσυχάσω, ἔβλεπα πῶς ἕνας μεγάλος φόβος τοὺς εἶχε κυριέψῃ ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ὅταν ἐγὼ σώπαινα, ὅλοι ἄκουγαν μὲ προσοχή, τό μακρινό κρότο. Κουρασμένος ἑτοιμαζόμουνα πλέον νὰ ζητήσω νὰ πάω νὰ πλαγιάσω, ὅταν ὁ γέρος πετάχτηκε ἀπό τὴ θέση του, ἅρπαξε τό τουφέκι του, καὶ εἶπε μὲ μισοσβυσμένη φωνή: ''Νά τον! νά τον! Τὸν ἀκούω!,, Ἡ γυναῖκες ξαναγονάτισαν στίς γωνιές τους, κρύβοντας τό πρόσωπο, καὶ οἱ γυιοί του ξαναπήρανε τὰ ὅπλα τους. Προσπάθησα νὰ τοὺς ἡσυχάσω, ὅταν ὁ κοιμισμένος σκύλος ξύπνησε καὶ σηκόνοντας τό κεφάλι του, τεντόνοντας τό λαιμό, κυττάζοντας πρός τὴ φωτιὰ μὲ τὰ μισοσβυσμένα μάτιά του, ἄρχισε νὰ οὐρλιάζῃ πένθιμα. Ὅλοι γύρισαν πρὸς τό μέρος του, ἔμενε τώρα ἀκίνητος, ὀρθός, σὰν νὰ ἔβλεπε κάτι, καὶ ξανάρχισε νὰ οὐρλιάζῃ γιὰ κάτι ποῦ δὲν φαίνουνταν, τό ὁποῖο ὅμως θὰ ἤτανε φοβερό βέβαια, γιατί εἶχε σηκωθῆ ὅλη ἡ τρίχα του. Ὁ φύλακας κατακίτρινος εἶπε: ''Τόν αἰσθάνεται! Τόν αἰσθάνεται! ἤτανε μαζῆ μου ὅταν τόν σκότωσα.

Χωρὶς νὰ τό θέλω αἰστάνθηκα μιὰ φοβερὴ ἀνατριχίλα. Αὐτό τό προαίσθημα τοῦ ζώου, αὐτόν τόν τόπο. αὐτὴ τὴν ὥρα, ἀνάμεσα στοὺς τρομαγμένους αὐτοὺς ἀνθρώπους, ἤτανε φοβερό.

Μιὰ ὥρα ὁ σκύλος οὐρλίαζε χωρὶς νὰ κουνηθῆ, καὶ ὁ φόβος, ὁ φοβερός φόβος ἄρχισε νὰ μὲ καταλαβαίνῃ, ὁ φόβος γιατί; Μήπως τό ξέρω; Ἤτανε ὅμως ὁ πραγματικός φόβος, αὐτό ξέρω.

Μέναμε ἀκίνητοι, κατακίτρινοι, περιμένοντες κάτι τό φοβερό. Καὶ ὁ σκύλος ἄρχισε νὰ γυρίζῃ ἕνα γύρο στὴ κάμαρα, μυρίζοντας τοὺς τοίχους καὶ οὐρλιάζοντας πάντοτε Τό ζῷο αὐτό μᾶς ἔκανε τρελλούς! Τότε, ὁ χωρικός ποῦ εἶχε ἔρθῃ μαζῆ μου, σ' ἕνα παροξυσμό φόβου τό ἅρπαξε καὶ ἀνοίγοντας μία πόρτα ποῦ ἔφερνε στὴν αὐλή, τό ἔβγαλε ἔξω.

Σιώπησε ἀμέσως, καὶ μείναμε ὅλοι ἀνάμεσα σὲ μιὰ σιωπὴ φοβερότεροι ἀκόμη Ἀλλ' ἔξαφνα ὅλοι μαζῆ ἀνατριχιάσαμε: Κάποιος περνοῦσε ἀπ' ἔξω ἀπό τὸν τοῖχο καὶ πήγαινε πρός τό δάσος, ἔπειτα φάνηκε σὰν νὰ πέρασε κοντὰ στὴν πόρτα καὶ νὰ τὴν ἔψαξε, μὲ ἀβέβαιο χέρι, ἔπειτὰ γιὰ δυό λεπτὰ τὰ ὁποῖα μᾶς τρέλλεναν, δὲν ἀκούστηκε τίποτα, ἔπειτα ξαναῆρθε πάντα κοντὰ στόν τοῖχο, καὶ χτύπησε ἀνάλαρρα τὴν πόρτα; ὅπως θὰ ἔκανε ἕνα μικρό παιδί, καὶ ξαφνικὰ ἕνα κεφάλι παρουσιάστηκε στό ντζάμι τοῦ μικροῦ παραθύρου, ἕνα ἄσπρο κεφάλι μὲ μάτια φωτεινὰ σὰν τῶν ἄγριων ζώων Καὶ ἕνας ἦχος ἐβγῆκε ἀπο τό στόμα του ἕνας ἦχος παραπονιάρικος.

Τότε ἕνας φοβερός κρότος ἔγινε μέσα στὴν κουζίνα Ὁ γέρος φύλακας εἶχε πυροβολήσει, καὶ ἀμέσως τὰ παιδιά του ἔτρεξαν καὶ ἔφραξαν τό παραθυράκι σηκόνοντας τό μεγάλο ξύλινο τραπέζι. Καὶ σᾶς ὁρκίζομαι, πῶς στό κρότο τοῦ ὅπλου, ποῦ δὲν τόν περίμενα διόλου, αἰστάνθηκα τέτοια ψυχικὴ στενοχωρία, ποῦ νόμιζα πῶς θὰ πέθαινα ἀπό φόβο.

Ἐμείναμε ἐκεῖ ὡς τὴν αὐγή, ἀνίκανοι νὰ κινηθοῦμε, νὰ προφέρουμε μιὰ λέξη. Δὲν ἄνοιξαν τὴν πόρτα παρὰ ἀφοῦ βεβαιόθηκαν πῶς ἤτανε πλέον ἡμέρα.

Κοντὰ στὴν πόρτα ἀκουμπισμένος στόν τοῖχο, ὁ γέρος σκύλος ἤτανε σκοτομένος ἀπό μιὰ μπάλα ποῦ τόν χτύπησε στὴ μύτη. Εἶχε βγῆ ἀπό τὴν αὐλὴ κάνοντας μιὰ τρύπα σ' ἕνα φράχτη

Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ ἡλιοκαμένο προσωπο σιώπησε, ἔπειτα πρόσθεσε:

— Καὶ ὅμως αὐτὴ τὴν νύχτα δὲν διέτρεξα κανένα κίνδυνο, ἀλλὰ θὰ προτιμοῦσα νὰ ξαναρχίσω ὅλες τίς ὧρες ποῦ βρέθηκε μπροστὰ σ' ἀληθινοὺς κινδύνους. ἀπό ἕνα λεπτό τῆς νύχτας ἐκείνης.

(Guy de Maupassant)

ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

Κατὰ τῆς ἀϋπνίας.—Εἶνε τόσον πολλαὶ αἱ αἰτίαι, αἱ ὁποῖαι προξενοῦν τήν ἀϋπνίαν, ὥστε δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ὑπάοξῃ καὶ ἰδιαίτερον ἰατρικόν διὰ κάθε μίαν ἀπ' αὐτάς Αἱ ἑπόμεναι ὅμως δύο συμβουλαὶ ἐνεργοῦν ἀποτελεσματικῶς, ἐναντίον τῆς ἀϋπνίας τῶν νευρικῶν.

Ὅταν βλέπετε ὅτι δὲν δύνασθε νὰ κοιμηθῆτε, νὰ δοκιμάσετε νὰ σηκωθῆτε νὰ φάγετε κάτι ἢ νὰ πίητε ἕνα ποτῆρι γάλα, ἂν προτιμᾶτε· πολὺ συχνὰ θὰ κοιμηθῆτε ἔπειτα ἀπό ὀλίγα λεπτά.

Δοκιμάσετε ἐπίσης νὰ βουτήσετε μίαν πετσέτα μέσα εἰς πολὺ κρύο νερό καὶ ἀφοῦ τὴν στίψετε καλὰ νὰ τὴν βάλετε ἀπάνω εἰς τόν σβέρκο

Πάστα διὰ ν' ἀσπρίζουν τὰ χέρια Βράσετε καλὰ μέσα εἰς πολὺ ὀλίγον νερόν ἢ εἰς τόν ἀτμόν. πατάτες τῆς πλέον ἄσπρες καὶ πλέον ἀφράτες, ὅπου θὰ εὕρετε, ξερλουδισατέ τας, ἔπειτα ἀφοῦ τὰς λυώσετε καλὰ ἀναλύσατέ τας μὲ ὀλίγον γάλα, καὶ ἔχετε μιὰν λαμπρὰν κρέμμα.

Ἡ πάστα τῶν ἀμυγδάλων, δὲν εἶνε διόλου καλλιτέρα ἀπό τὴν οἰκονομικὴν αὐτὴν σκευασίαν

ΣΥΝΤΑΓΑΙ

Πασχαλινὴ πηκτή Τὸ μυαλὸ τοῦ ἀρνιοῦ βρασμένο καὶ τὴν γλῶσσαν κόπτετε εἰς λεπτὰς φέτας. Ἀφοῦ καθαρίσετε καὶ περάσετε ἀπὸ πανὶ δυνατὸν ζουμὶ κρέατος, ἀναλύετε χωριστὰ μὲ ὀλίγον ἄσπρο κρασὶ ὀκτὼ ἕως δέκα φύλλα ζελατίνας, τὰ καθαρίζετε μὲ τὸ ἄσπρο ἑνὸς αὐγοῦ καὶ ἑνόνετε μὲ τὸ ζουμί. Τοποθετεῖτε εἰς στρογγυλὴν φόρμαν μὲ τρύπαν εἰς τὸ μέσον τὰ κομμάτια τοῦ μυαλοῦ καὶ τῆς γλώσσης, εἰς τό μεταξὺ βάζετε καὶ λεπτὰ φιλετάκια χοιρομέρι, ἂν ἔχετε.

Ἔπειτα χύνετε ἐπ' αὐτῶν τό ζουμὶ σας καὶ τοποθετεῖτε εἰς μέρος μὲ πάγον γύρω. Ὅταν πήξῃ καλά, βουτᾶτε διὰ δύο λεπτὰ τὰ κάτω μέροι τῆς φόρμας εἰς ζεστό νερό καὶ ἔπειτα τὴν γυρίζετε εἰς κατάλληλον πιατέλαν Τό εἰς τό μέσον κενόν γεμίζετε μὲ σαλάτα πράσινην ψιλοκομμένην καὶ γύρω γαρνίρατε τὴν πιατέλαν μὲ βραστὲς πατάτες, αὐγὰ πυκτά, μαϊντανό καὶ κομμουδάκι, ψιλοκομμένα τό καθὲν χωριστὰ καὶ σχεδιασμένα εἰς διάφορα σχέδια

1ον ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

'Εν 'Αθήναις 31 Μαρτίου=4 'Απριλίου 1904

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΠΑΡΑΜΟΝΗ (Τρίτη, 30 Μαρτίου)

"Ωραν 6 μ. μ. Προσυνάντησις τῶν μελῶν ἐν τῷ Φιλολογικῷ Συλλόγῳ Παρνασῷ

ΠΡΩΤΗ ΗΜΕΡΑ (Τετάρτη, 31 Μαρτίου)

"Ωραν 9 1)2 π. μ Γενικὴ Συνεδρίασις ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ 'Εθνικοῦ Πανεπιστημίου.—'Εκλογὴ τῆς 'Εφορείας τοῦ Συνεδρίου.

"Ωραν 10 1)2 π π. Δημοσία Συνεδρίασις ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ 'Εθνικοῦ Πανεπιστημίου — 'Επίσημος κήρυξις τῆς ἐνάρξεως τοῦ Συνεδρίου ὑπὸ τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως.—'Εγκατάστασις τῆς 'Εφορείας.

"Ωραν 2 μ. μ Συνεδριάσεις τῶν τεσσάρων τμημάτων.—'Εκλογὴ τῶν προέδρων αὐτῶν καὶ τῶν γραμματέων 'Υποβολὴ τῶν εἰσηγήσεων ἐπὶ τῶν προταθέντων ζητημάτων ὑπὸ τῶν εἰσηγητῶν κ. κ. Θ. Μιχαλοπούλου τοῦ Α' τμήματος, Ν Καπετανάκη τοῦ Β' τμήματος, Α Κουρτίδου τοῦ Γ' τμήματος καὶ Π Πρωτοπαπαδάκη τοῦ Δ' τμήματος.

"Ωραν 4 μ. μ. "Ανοδος εἰς τὴν 'Ακρόπολιν.—"Εμμετρος προσφώνησις ὑπὸ τοῦ κ. Α. Προβελεγγίου —'Ομιλία τοῦ καθηγητοῦ καὶ Γ. 'Εφόρου τῶν 'Αρχαιοτήτων κ. Καββαδία ἀπὸ τοῦ Παρθενῶνος.

"Ωραν 9 μ.μ 'Επίσημος δεξίωσις τῶν μελῶν τοῦ Συνεδρίου ὑπὸ τῆς Δημοτικῆς 'Αρχῆς 'Αθηνῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Δημαρχείου.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΗΜΕΡΑ (Πέμπτη, 1 'Απριλίου)

"Ωραν 9 π. μ Συνεδριάσεις τῶν τμημάτων —Συζήτησις ἐπὶ τῶν προταθέντων θεμάτων.

"Ωραν 2-5 1]2 μ. μ 'Επίσκεψις τῶν διαφόρων Μουσείων, τῶν Βιβλιοθηκῶν καὶ τῶν 'Εκπαιδευτικῶν 'Ιδρυμάτων

'Ωραν 6 μ. μ Διάλεξις τοῦ καθηγητοῦ κ. Σάββα περὶ Σχολικῆς 'Υγιεινῆς, μετὰ προβολῶν φωτεινῶν εἰκόνων, ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Παρνασσοῦ

"Ωραν 9 μ.μ Διάλεξις τοῦ καθηγητοῦ κ. Σπ. Λάμπρου περὶ τοῦ τρόπου τῆς διδασκαλίας τῆς 'Ιστορίας εἰς τὰ σχολεῖα, ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Παρνασσοῦ

ΤΡΙΤΗ ΗΜΕΡΑ (Παρασκευή, 2 'Απριλίου)

"Ωραν 9-12 π. μ. Συνεδριάσεις τῶν τμημάτων.—Πέρας τῶν συζητήσεων ἐπὶ τῶν προταθέτων θεμάτων καὶ διατύπωσις τῶν συμπερασμάτων αὐτῶν.

"Ωραν 2-5 1]2 'Αρχαιολογικὴ διάλεξις ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ Ν Γ. Πολίτου ἐν τῷ Διονυσιακῷ Θεάτρῳ. — 'Επίσκεψις τοῦ 'Αστεροσκοπείου, τῶν Μουσείων, τῶν Βιβλιοθηκῶν καὶ τῶν 'Εκπαιδευτικῶν ἱδρυμάτων.

"Ωραν 6 μ.μ. Διάλεξις τοῦ κ. Δ. Βικέλα περὶ τοῦ Χειροτεχνικοῦ Διδασκαλείου ἐν Ναιαῖς τῆς Σουηδίας, μετὰ προβολῶν φωτεινῶν εἰκόνων, ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Παρνασοῦ.

ΤΕΤΑΡΤΗ ΗΜΕΡΑ (Σάββατον, 3 'Απριλίου)

"Ωραν 9-12 π μ. Γενικὴ Συνεδρίασις ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ 'Εθνικοῦ Πανεπιστημίου.—'Υποβολὴ τῆς εἰσηγήσεως ἐπὶ τοῦ γενικοῦ θέματος ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ κ. Α. Μάτεσι καὶ συζήτησις ἐπὶ τούτου.

"Ωραν 2-5 1)2 Γενικὴ Συνεδρίασις ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ 'Εθνικοῦ Πανεπιστημίου.—Συνέχεια καὶ τέλος τῆς συζητήσεως καὶ διατύπωσις τῆς ἀποφάσεως.

"Ωραν 6 μ.μ. 'Επιστημονικὴ διάλεξις τοῦ καθηγητοῦ κ.Τ 'Αργυροπούλου μετὰ πειραμάτων ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Παρνασοῦ.

"Ωραν 9 μ μ Πρώτη Συναυλία τοῦ 'Ωδείου πρὸς τιμὴν τῶν μελῶν τοῦ Συνεδρίου.

ΠΕΜΠΤΗ ΗΜΕΡΑ (Κυριακή, 4 'Απριλίου)

"Ωραν 9-11 π.μ. Γενικὴ Συνεδρίασις ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ 'Εθνικοῦ Πανεπιστημίου.—'Υποβολὴ τῶν συμπερασμάτων τῶν τμημάτων καὶ διάτυπωσις τῶν ἀποφάσεων τοῦ Συνεδρίου. 'Υποβολὴ ἐγγράφων προτάσεων.

"Ωραν 11 1)2 π.μ. Δημοσία Συνεδρίασις ἐν τῇ Μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ 'Εθνικοῦ Πανεπιστημίου.—'Επίσημος κήρυξις τῆς λήξεως τοῦ Συνεδρίου.

"Ωραν 2-6 μ.μ. 'Αρχαιολογικὴ καὶ ἱστορικὴ ἐκδρομὴ εἰς 'Ελευσῖνα δι' ἐκτάκτου ἁμαξοστοιχίας. μισθωθείσης ὑπὸ τῆς διευθυνούσης ἐπιτροπῆς.

"Ωραν 9 μ.μ. Δευτέρα Συναυλία τοῦ 'Ωδείου *.

Η ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ θὰ εἶναι προσιτὴ κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ Συνεδρίου εἰς μόνα τὰ μέλη αὐτοῦ ἀπὸ τῆς 8ης ὥρας π. μ. μέχρι τῆς μεσημβρίας καὶ ἀπὸ τῆς 1ης ὥρας μ.μ μέχρι τῆς 6ης ἐπὶ τῇ ἐπιδείξει τοῦ Δελτίου δι' οὗ ἔχουσιν ἐφοδιασθῇ τὰ μέλη. "Οσα τῶν μελῶν ἐπιθυμοῦσι νὰ περιεργασθῶσιν ἰδιαιτέρως ἐκθέματά τινα δύνανται νὰ δηλώσωσι τοῦτο εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Διευθυνούσης 'Επιτροπῆς. Μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ Συνεδρίου τὰ μέλη αὐτοῦ ὡς καὶ πᾶς ἐπισκέπτης πληρώνουσι τίμημα εἰσόδου λεπτῶν 50, τὰ δὲ παιδία λεπτῶν 25.

Τὰ μέλη τοῦ Συνεδρίου παρακαλοῦνται νὰ φέρωσι πάντοτε μεθ' ἑαυτῶν τὰ δελτία των.

* "Ενεκεν ἀνεπαρκείας τοῦ χώρου τῆς αἰθούσης αὐτοῦ, τὸ 'Ωδεῖον δίδει δύο συναυλίας, εἰς ἃς τὰ μέλη τοῦ συνεδρίου θὰ προσέλθωσι κατὰ τὴν ὁρισθησομένην σειράν.

ΛΑΡΥΓΓΙΚΑΙ ΩΤΙΚΑΙ ΚΑΙ ΡΙΝΙΚΑΙ ΝΟΣΟΙ

'Ο ὑφηγητὴς τῆς λαρυγγολογίας ὠτολογίας καὶ ρινολογίας ἐν τῷ 'Εθνικῷ Πανεπιστημίῳ κ.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΥΤΑΡΙΟΛΟΣ

σπουδάσας εἰδικῶς ἐπὶ τετραετίαν τοὐξάνωτέρω κλάδους ἐν ταῖς διασημοτέραις κλινικαῖς καὶ νοσοκομείοις Βιέννης, Παρισίων, Βερολίνου, Λονδίνου καὶ Βρυξελλῶν, ἐφαρμόζει τὰς νεωτάτας καὶ ριζικὰς καλουμένας θεραπευτικὰς μεθόδους. 'Εγχειρήσεις ἀναίμακτοι καὶ ὅλως ἀνώδυνοι.

27 'Οδὸς Πανεπιστημίου 27

"Ωραι ἐπισκέψεως 9—11 καὶ 3—5 1]2.

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου ἑστιατόριον *ὁ 'Αβέρωφ* τὸ ἀπέναντι τῆς Βουλῆς, συνιστῶμεν εἰς τὰς ἀναγνωστρίας μας διὰ τὴν ἐκλεκτικότητα, καθαριότητα καὶ νοστιμάδα νοικοκυρικὴν τῶν φαγητῶν του. Αἱ ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ στέλλουσαι τοὺς υἱούς των εἰς τὰς 'Αθήνας διὰ σπουδάς, μὲ τὰς ἄλλας συμβουλὰς καὶ συστάσεις, ἃς συνιστοῦν καὶ τὸ ἑστιατόριον 'Αβέρωφ ἐὰν θέλουν νὰ ἐξασφαλίσουν φαγητὸν σπιτικὸν ὑγιεινὸν καὶ οἰκονομικόν.

ΑΑΚΤΥΛΙΟΛΙΘΟΙ

Εἰς ὅλην τὴν 'Ελλάδα μία καὶ μόνη γυναῖκα γνωρίζει νὰ χαράσσῃ ἐπὶ σκληρῶν λίθων ὄχι μονογράμματα, ἀλλ' εἰκόνας καὶ συμπλέγματα, κατ' ἀπομίμησιν ἀρχαίων λίθων. Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ μία τέχνη ὡραία ἀναζῆ, καὶ τὴν ἀναγέννησίν της ὀφείλει εἰς τὴν κ. "Ολγαν Διονύζη, ἔχουσαν τὸ ἐργαστήρι της ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Γαριβάλδη ἀρ. 3, συνοικίαν Κολοκυνθοῦς.

Παραγγελίας ἔν τούτοις δέχεται καὶ ὁ σύζυγός της Π. Διονίζης, ὁδὸς Λέκκα ἀρ. 19.

ΔΙΑ ΤΑ ΑΡΝΙΑ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Τὸ Γαλλικὸν Κρεοπωλεῖον τοῦ κ. Ι. Γαλανοπούλου καὶ Α. 'Αποστόλου, τὸ εἰς τὴν βόρειον πλευρὰν τῆς Νέας ἀγορᾶς ὑπ' ἀρ. 38 καὶ 39, τὸ ὁποῖον ἀνέκαθεν συνιστᾷ ἡ «'Εφημερὶς τῶν Κυριῶν» διὰ τὰ ἐκλεκτά του κρέατα καὶ τὸ τέλειον χώρισμα αὐτῶν εἰς εἴδη, τὸ κρεοπωλεῖον τοῦτο ἔφερε μίαν μεγάλην προμήθειαν ἀρνιῶν τοῦ Πάσχα.

'Αλλ' ἐφρόντισε τὰ ἀρνιά του νὰ εἶναι ἐκλεκτῆς μάνδρας, λιβαθοθρεμμένα ἡ θαλασσοποτισμένα, ὥστε καὶ παχύτατα εἶναι εἰς τὸ κρέας των ἰδιαιτέρως νόστιμον καὶ θρεπτικόν. Τὰ ἀρνιά αὐτὰ θὰ εἶναι τὰ προτιμημένα ἀπὸ ὅλους, διότι ἐκτὸς τῆς ἐκλεκτῆς ποιότητός των εἶναι καὶ εὐθυνότατα.